

Wykonano z inicjatywy
i współfinansowano

Deutsch-Polnische
Gesellschaft Sachsen
Niemiecko-Polskie
Towarzystwo Saksonii

SCHLESIERSEE I PODOBÓZ OBOZU KONCENTRACYJNEGO GROSS-ROSEN (FOLWARK Bänisch)

Współfinansowano ze środków

Trasa marszu śmierci ze Schlesiersee
do Wallern i Prachatitz
Todesmarsch
von Schlesiersee nach Prachatitz

Odcinek trasy więźniarek
obozu SCHLEISIERSEE II z Zielonej Góry
do Jüterbog
Todesmarsch
von Grünberg nach Jüterbog

Mapa marszu śmierci

W październiku 1944 roku Organizacja Todt we współpracy z SS założyła na wschodzie Dolnego Śląska dwa podobozy, w których umieszczono po 1000 więźniarek. Ze względu na bliskość miasta Schlesiersee (Sława) podobozy te nazwane zostały „Schlesiersee I” i „Schlesiersee II” i podporządkowane administracji obozu koncentracyjnego Gross Rosen. Przewiezione z Auschwitz-Birkenau do Schlesiersee Żydówki zatrudniono do budowy fortyfikacji. Kopały rowy przeciwpancerne, które miały uchronić Trzecią Rzeszę przed wkroczeniem Armii Czerwonej. Kobiety cierpały wskutek ciężkiej pracy w warunkach zimowych, głodu i chłodu, a także przemocy strażników.

Dnia 21 stycznia 1945 roku więźniarki zostały wysłane w morderczy marsz śmierci w głąb Rzeszy. Po drodze SS rozstrzelało kilkaset słabych i niezdolnych do dalszej wędrówki kobiet. Niektórym udało się uciec. Część grupy dotarła do Bergen-Belsen i tam w kwietniu 1945 roku została uwolniona. Pozostałe więźniarki musiały kontynuować marsz do Helmbrechts w Górnej Frankonii, a stąd dalej do miasta Volary w południowych Czechach, gdzie na początku maja 1945 roku zostały wyzwolone przez armię amerykańską. Przeżyło jedynie kilkaset kobiet.

Im Oktober 1944 errichtete die Organisation Todt in Kooperation mit der SS im östlichen Niederschlesien zwei Außenlager für je 1000 weibliche Häftlinge. Durch die Nähe zur Stadt Schlesiersee wurden diese als „Schlesiersee I“ und „Schlesiersee II“ bezeichnet und der Verwaltung des Konzentrationslagers Groß Rosen unterstellt. Die Jüdinnen, die aus Auschwitz-Birkenau nach Schlesiersee gebracht wurden, waren im Stellungsbau eingesetzt. Sie hoben Panzergräben aus, die das Deutsche Reich vor dem Einmarsch der Roten Armee schützen sollten. Die Frauen littten unter der harten Arbeit bei herbst- und winterlichen Witterung, unter Hunger und Kälte sowie Gewalt der Wachmannschaften. Am 21. Januar 1945 wurden die Frauen auf einen mörderischen Todesmarsch ins Reichsinnere getrieben. Die SS erschoss mehrere Hundert Schwache und Gehunfähige am Wegesrand. Einigen gelang die Flucht. Ein Teil der Gruppe gelangte nach Bergen-Belsen und wurde dort im April 1945 befreit. Ein anderer Teil musste bis in das oberfränkische Helmbrechts laufen, wurde von dort weitergetrieben und Anfang Mai 1945 im südböhmischem Wallern (Volary) von der US-Armee befreit. Nur wenige Hundert überlebten.

Na podstawie „Obozy Schlesiersee I i II
podobozy obozu koncentracyjnego Gross-Rosen“
Dr. Andrea Rudorff